

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

9/2024

Syyskokous Oulussa

Joulutarinoita

Sisältö

Pääkirjoitus: Joulun perinteitä	3
Joulupukki – Lumen, pakkasen ja sarvipäisen muinaismuiston kuningas	4
Tonttuja ja tunnelmia	6
Joulutervehdyksiä	7
Viittovia joulutonttuja, hulinaa ja hersyvää naurua!	10
Aistit ovat monet - yksi kokemus taktiilista	14
Kolumni: Tekoäly ja teatteri	16
Kuurosokeiden palvelutoivekyselyn tulokset	18
Syyskokous pidettiin Oulussa - Pirkola varapuheenjohtajaksi	20
Jännittävä nuorisoleiri Suomessa	22
Ilmoitukset	23

Etukansi: Syyskokouksen osallistujia. Kuva: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto.

Takakansi: Kaksi joulutonttua (Leila ja Päivi) viittovat lavalla. Joulupukki ja tonttuapulainen (Irja). Joulupukki istuu tuolilla ja näyttää peukkujaan. Kuvat: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto

Tuntosarvi

50. vuosikerta
ISSN 2490-1695

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry

Levikki

500

Toimitus

Päätoimittaja ja taitto Anne Metsäpuro
Sisällöntuottaja Jaakko Evonen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Vuosikerran hinta

Vuosikerta 30 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ilmainen. Yhdeksän numeroa vuodessa printtilehtenä, piste-kirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Mainosten hinnat

puoli sivua 140 euroa
2 x 1/2 palstaa 70 euroa
1 palsta 60 euroa
1/2 palstaa 35 euroa
1/4 palsta 20 euroa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:
osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika

ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka

Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla
www.kuurosokeat.fi.

Joulun perinteitä

Joulu on useimmille mukavaa aikaa: syödään herkkuja ja nautitaan seurasta perheen kanssa. Entä sitten yksinäiset? Miten yksinäinen voisi helpottaa monen pyhäpäivän putkea?

Varaa itsellesi hyvää ruokaa. On se sitten porkkanalaatikko tai pizza, pääasia on, että ruoka on sinun mielestäsi maukasta. Jos jouluruoka on ehdottomasti joulun ajan ruokavalintasi, myydään kauppoissa pieniä laatikoida ja kinkkuakin valmiiksi viipaloituna. Piparkakkuja, suklaata ja juuri oman suun myötäistä herkkuaakin löytyy. Kyllä siinä kelpaa köllöttää hyvän ruuan kanssa!

Hautausmaalla käynti voi kuulua perinteisiin. Entä jos ne lähisukulaiset on haudattu kauas? Minulla on tapana laittaa aattona ulos kynttilälyhty palamaan kaukana olevien muistoksi. Toki saman asian ajavat led-kynttilät sisällä, ja turvallisempiakin ne lisäksi ovat.

Mitäs kun ei näe kirjoittaa sitä joulukorttia? Postikorttien lähettäminen ja saaminen on nykyisin vähentynyt. Postimaksut ovat nousseet ja siksi joillekin voi olla mahdotonta lähettää kortteja. Monet lähettävät joulutervehdyksen sen sijaan sähköpostilla tai sosiaalisen median kautta. Jos kuitenkin haluat perinteisen kortin, voit kavereillesi esittää toivomuksen.

Tekeekö mielesi mennä joulukirkkoon? Kannattaa tehdä tulkkityö hyvissä ajoin, jotta ne tulkit, jotka voivat tehdä töitä jouluna, tietävät varautua. Jos mahdollista, voi kirkonmenoja seurata myös televisiosta tai radiosta.

Joululaulujen laulaminen voi kuulua perinteisiin. Eikös olekin mukavaa, kun voi omassa rauhassa laulella lauluja, vaikka ei kaikkia sanoja muistaisikaan! Ja kuten kaverini sanoi: "Nuotin vieressä on tilaa". Eli ei se ole niin nuukaa, vaikka ei sävelkään ihan kohdille osu. Ennen joulua järjestetään useissa kaupungeissa viitottujen joululaulujen tapahtumia, joissa voit myös nauttia joululauluista.

Joulu on tänä vuonna tiistaista torstaihin. Osa työssäkävivistä pitää vapaapäiviä pyhien ympärillä, jotta saisi hetken hengähdyksen kaikesta työstä ja touhusta. Pienten lasten vanhempien ja isovanhempien on hauska seurata lasten iloa. Isompien lasten kanssa voikin puuhastella kaikenlaisia.

Olet sitten yksin, kaksin tai isossa joukossa, toivotan oikein mukavaa joulun aikaa!

Anne Metsäpuro

Viestinnän asiantuntija/päätoimittaja ■

Joulupukki – Lumen, pakkasen ja sarvipäisen muinaismuiston kuningas

**Teksti: Martti Avila ja
ChatGPT-tekoäly**

Joulupukki, tuo lempeä ja valkoparainen lahjantuoja, on suomalaisen joulun kruunaamaton kuningas. Lappi, lumi ja punaposkinen pukki kuuluvat yhteen kuin villasukat ja joulusauha. Mutta oletteko koskaan pohtineet, mistä tämä joulun suuri superstara oikein on peräisin? Varoituksen sana – tarina sisältää enemmän jännitystä ja kauhua kuin ehkä arvaattekaan!

Kaikki alkaa nimittäin Nuuttipukista, Joulupukin varhaisesta ja huomattavasti karummasta versiosta. Tämä pakanallinen sarvipää ei ollut mikään joulun ilosanoman tuoja, vaan pikemminkin pimeään talvikauden painajainen. Kuvittelepa tilanne: ulkona paukkuu pakkaneen, talon ovikello soi, ja kun avaat oven, siellä seisoo Nuuttipukki – kammottava, karvainen ja sarvipäinen olento, joka muistuttaa enemmän paholaista kuin mitään ystävällistä pukin sukulaista.

Nuuttipukki ei pyytänyt pipareita ja maitoa. Hän vaati niitä – ja jos et antanut, hänellä oli tapana osoittaa tyytymättömyytensä hieman pelottavalla tavalla. Onneksi suurin osa meistä ei koskaan tavannut tätä kaveria henkilökohtaisesti, mutta tarinat kertovat,

että Nuuttipukki ei todellakaan ollut mikään mukava naapuri. Hän saapui yleensä Nuutin päivänä (13. tammikuuta), kun joulun juhliminen oli jo päättynyt, ja muistutti ihmisiä siitä, että liian pitkään jatkuvat juhlat voivat olla vaarallisia – ainakin jos hän saapuu paikalle.

Mutta sitten, kuin valonpilkahdus pimeässä talviyössä, kristinusko rantautui Suomeen ja alkoi tehdä muutoksia pakanallisiin perinteisiin. Sarvipäisen kauhukakaran oli aika jättää lavasteet ja tehdä tilaa jollekin hieman ystävällisemmälle. Pyhä Nikolaus, joka tunnettiin anteliaisuudestaan ja lasten suojelijana, toi mukanaan uudenlaisen pukin, joka ei pelotellut, vaan toi iloa ja lahjoja. Muutaman vuosisadan aikana Joulupukki sai kokea melkoisen muodonmuutoksen, kun sarvet vaihtuivat punaiseen hattuun ja karkea turkki pehmeään viittaan. Näin syntyi hahmo, jota me kaikki nykyään rakastamme.

Mutta ei siinä vielä kaikki. 1900-luvulla Joulupukki otti lopullisesti jalansijaa suomalaisessa joulussa, kun hän sai oman valtakuntansa Korvatunturilta. **Mauri Kunnas** ja muut tarinankertojat tekivät Joulupukista Lapin kuninkaan – ja siellä hän nyt hallitsee, ympärillään tontut ja porot, joilla ei onneksi ole sarvia samalla tavalla kuin

Nuuttipukilla aikoinaan. Mutta mietti-kääpä, jos Joulupukki ei olisi koskaan muuttanut Korvatunturille? Mitä jos hän olisikin jäänyt Nuuttipukiksi, joka kylvää pelkoa ja vaatii lahjoja itselleen?

Nykyisin Joulupukki on onneksi täysin eri kaliiberin kaveri. Hän vastaanottaa vieraita ympäri vuoden Rovaniemellä, jakaa lahjoja jouluaattona ja kyselee kuuluisalla kysymyksellään: "Onkos täällä kilttejä lapsia?" – kun taas Nuuttipukki olisi saattanut kysyä: "Onkos täällä ketään, joka uskaltaa sanoa ei?"

Joulupukki, suomalaisen joulun todellinen sankari, on vähän outo, mutta ehdottomasti rakastettava. Hänessä

on ripaus menneiden aikojen pimeyttä, mutta paljon enemmän joulun taikaa. Ja mikä tärkeintä, hänellä on pilke silmäkulmassa – se sama pilke, joka muistuttaa meitä siitä, että vaikka joulu on muuttunut, on hyvä muistaa menneisyyden oppitunnit. Joten kun avaat oven jouluna, muista olla kiitollinen siitä, että oven takana seisoo Joulupukki eikä hänen sarvipäinen edeltäjänsä!

Ja hei, jos joskus vielä kohtaat Nuuttipukin, pidä piparit ja glögi valmiina – ja ehkä myös taskulamppu, ihan vain varmuuden vuoksi.

Iloista ja jännittävää joulua meille kaikille! ■

Joulupukki ja nuuttipukki. Kuva: ChatGPT-tekoäly.

Tonttuja ja tunnelmia

Teksti: Marita Vainio

Elämässäni parhaita olivat lapsuuden joulut. Se tunnelma ei häivy mielestä, eikä sitä voi tavoittaa enää aikuisiällä.

Jo aamulla herätessä oli erilainen, jännityksen ja odotuksen tunnelma. Päivä tuntui pitkältä. Pitkältä tuntui myös joulun odotus. Kirjoiteltiin toiveita joulupukille. Äiti näytti paikan, johon kirje kannatti laittaa, jotta tonttu sen varmasti löytää ja ottaa mukaansa. Voi mikä ilo olikaan, kun aamulla kävin katsomassa piilopaikan ja huomasin, että kirje olikin hävinnyt yön aikana.

Tonttua en kuitenkaan koskaan nähnyt, koska kun tonttu käänsi lakkinsa nurinpäin, muuttui hän näkymättömäksi. Kerran tosin näin tontun kulkevan eteisemme poikki, kun tulimme kotiin. Ihan selvästi näin pienen harmaanuttuisen hiippalakkisen olennon vilahtavan eteisen poikki. Valitettavasti kukaan muu perheestämme ei sitä nähnyt, vaikka he olivat minua lukuun ottamatta normaalisti näkeviä. Ehkä vilkas lapsen mielikuvitus teki tepposen.

Jouluateria ei meinannut millään maistua, kun sitä pukkia piti niin kovasti odotella. Ennen pukin tuloa käytiin kuitenkin vielä Kuusiston sankarihaudalla viemässä kynttilä äidin isän haudalle. Hän kaatui vuonna 1941 Äänisjärven rannalla.

Aikuisiällä näitä joulun tunnelmia en ole enää tavoittanut. Nyt olen viettänyt muutaman joulun lähes yksikseni. Käyn mieheni luona vanhainkodissa, ja siskoni luona joulupäivänä syömassä.

Muilta osin joulu on oleilua, rauhoittumista sekä äänikirjojen ja joululaulujen kuuntelua. Ei ole omaa perhettä, jolle joulua tekisi.

Olen noin kymmenen vuoden ajan valmistellut yhdistyksemme, Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry:n joulujuhlan ohjelman. Olen toiminut epävirallisena joulumuorina, ottanut vastaan ihmisten tuomia pikkupaketteja ja järjestänyt juhlaan esiintyjiä. Nyt olen saanut muutaman vuoden järjestää joulupuurotarjoilun Turun kuurosokeiden kerholle. Nämä järjestelyt virittävät minut joulun odotukseen.

Rydbergin runoon "Tonttu" tehty laulu tuo joulun tunnelman parhaiten mieleeni. Runossa on monta säettä, joissa tonttu kulkee kartanon alueella yöllä, tarkastaen piharakennukset, eläimet ja kartanon väen hyvinvoinnin, miettien samalla elämän virtaa, kun sukupolvi toisensa jälkeen tulee, mistä tulee ja menee, minne menee. Se on tontulle niin suuri arvoitus, että:

Tonttu ei vaan saa unta... ■

Joulutervehdyksiä

Uudenmaan kuurosokeiden kerho

Uudenmaan kerho toivottaa kaikille kuurosokeiden kerhoille rauhallista joulua ja loistokasta uutta vuotta 2025!

Kiitokset kuluneesta vuodesta, joka on tuonut mukanaan monia yhteisiä kokemuksia ja unohtumattomia hetkiä. Olkoon tämä joulu täynnä lämpöä ja rentoutumista, ja tuokoon uusi vuosi 2025 mukanaan rohkeutta, inspiraatiota ja lisää ilon hetkiä meille kaikille!

Nautitaan joulunajasta ja juhlitaan yhdessä kohti uutta vuotta ja uusia seikkailuja!

Joulun aikaa. Kuva: ChatGPT-tekoäly.

Lahden kuurosokeiden kerho

Lahden kerho toivottaa kerholaisille ja kaikille lukijoille rauhallista joulua ja onnellista uutta vuotta 2025!

Terveisin **Anni**

Joulupalloja Kuva: Kuvatoimisto Rodeo Oy

Satakunnan kuurosokeiden kerho

Vuosi vaihtuu 2025 ja kerhotoiminta jatkuu Satakunnan kuurosokeiden kerhossa.

Toivotamme kaikille kuurosokeille, kuulonäkövammaisille, viittomakielisille ja yhteistyön tekijöille rauhallista joulua ja antoisaa vuotta 2025.

Olkoon joulun aika, kuin jännittävä taika; täynnä yllätyksiä, hyvän mielen hymyä. Tulokoon joulu rauhallinen, uusi vuosi onnellinen.

Kommunikaatiopalvelut

Kommunikaatiopalveluiden tiimi toivottaa kaikille rauhallista joulua!

Sanna Nuutinen perheineen toivottaa kaikille tutuille ja tuntemattomille Mukavaa joulunaikaa ja Hymyä tulevaan.

Terveisin, Sanna

Toivotan täältä Raisiosta, siis Turun läheltä, kaikille Tuntosarven lukijoille oikein hyvää ja rauhallista joulua sekä onnea uudelle vuodelle 2025! Maistuvia joululaatikoita ja kevyttä kinkkua.

Joulutervehdyksin tekstin kirjoitti:
Leena From Raisiosta

"Loistaa kuu ja illan tähti,
tontut ne hämyssä liikkeelle lähti.
Minne vain kulkee tonttujen retki,
siellä on ilon ja riemun hetki.
Pikkuinen tonttu hyppeli näin,
jalassa tossut väärinpäin.
Pikkuinen tonttu huuteli:
Tästä se joulu alkaa!
Tip tap, huuteli näin: Tästä se joulu alkaa!"

Jälleen vuosi vierähti ja taas kerran olemme vuoden viimeisessä kuukaudessa. Syyskokous on pidetty ja tulevan vuoden suunnitelmat odottavat tekijöitään. Aika on kiitosten, aika on levätä ja aika on nauttia joulusta!

Lämmin kiitos kaikille teille hyvät jäsenet kuluneesta vuodesta, olemme yhdessä tehneet työtä. Nyt on aika levätä.

Joulu on minulle ihanaa aikaa, kun paistelen kinkkua ja laatikoita. Uskolinen opaskoirani Laika seuraa joulu-puuhia, jospa hänellekin tipahtaisi jokin herkku!

Kiitos kaikille ja hyvää joulun aikaa, kaikkea hyvää tulevalle vuodelle 2025! Toivottaen puheenjohtaja **Timo Lehtonen** ja Laika.

***Timo Lehtonen ja Laika virittäytyvät joulutunnelmiin tonttulakeissaan.
Kuva: Timo Lehtosen kuva-arkisto.***

Jouluherkkua, voiko olla ilman?

Minä en voi, koska jouluna kuuluu herkutella!

Joulu tuoksuu piparille, kakulle ja glögille, unohtamatta maistuvaa joulutorttua ja suussa sulavaa suklaata. Kaikenlaista makeaa ja suolaista jouluherkkua löytyy! Iloa herkuista, kiloista viis!

Tässä on yksi lempijoulukakkuni ohje, jonka mielelläni minä teille jaan. Löysin reseptin laatikosta ohjeiden seas- ta. Leivoin kakun viimeksi Viittojat-kerhon pikkujoulujuhlaan. Kakku sai paljon kehuja!

Puolukkainen joulukakku

100 g pehmeää voita tai margariinia.
2 ½ dl fariinisokeria.
2 kananmuna.
1 ½ dl kermaviiliä.
1 dl puolukkahilloa.
3 dl vehnä jauhoja.
1 rkl kanelia.
1 tl neilikkaa.
1 tl inkivääriä.
2 rkl piparkakkumaustetta.
1 tl soodaa.

Vaahdota rasva ja fariinisokeri. Lisää munat yksitellen. Sekoita joukkoon kermaviili ja hillo. Sekoita keskenään jauhot, mausteet ja sooda. Lisää ne taikinaan. Sekoita taikina tasaiseksi ja kaada voideltuun vuokaan.

Uuni: 175 C ja noin 45-55 minuuttia.

Herkkuja, tuoksua, lämpöä ja hyvää mieltä jokaiselle! Toivon hyvää joulua ja onnea, rakkautta sekä terveyttä vuodelle 2025!

Anita Palo

Joulupiparkakkuja. Kuva: Kuvatoimisto Rodeo Oy

Tervehdys Turusta

Lämmin joulun henkäys, rauha ja seimenlapsen syntymäjuhla tuokoon sinulle rauhallisen joulunajan ja parempaa vuotta 2025!

En lähettele joulukortteja. Haluan tässä toivottaa joulua seuraaville henkilöille:

Kuurosokeiden Toimintakeskuksen, kuntoutuksen, ICT:n, viestinnän sekä kommunikaation työntekijöille, Ristontalon keittiölle, erityisesti **Tuija Helharjulle** ja **Virpi Vasamalle**.

Turun kuurosokeat kerhon väelle, kaikille kuurosokeille ja kuuroille ympäri Suomea, jotka tätä lehteä lukee ja minut tuntee.

Sydämeeni joulun teen.

Marita Vainio, Turun kuurosokeiden kerhon vetäjä. ■

Viittovia joulutonttuja, hulinaa ja hersyvää naurua!

Teksti: Anita Palo

Kuvat: Anita Palon kuva-arkisto

Perjantaina 1.11.2024 kauniina lumipäivänä, puut valkoisina ja lumisateisina, aloitti Viittojat-kerho iltapäivällä kokouksensa. Se pidettiin Tampereella, Kuurosokeiden Toimintakeskuksen päärakennuksessa. Paikalla oli 21 Viittojaa (yksi estyi tulemasta) sekä tulkkeja. Meitä oli kaikkiaan mukana 48 henkilöä.

Kerhon vetäjä **Paula Laht** aloitti kokouksen ja hoiti homman aikataulun mukaan. Vuodelle 2025 kerhon vetäjiksi valittiin **Ulla Kungas** ja minut. Molemmat toimimme yhdessä tasapuolisesti. Lisäksi vetäjien apuna ovat **Päivi Ahtiainen** ja **Ari Kääpä**. Neljän hengen toimikunta aloittaa iloisin mielin tammiukuussa 2025.

Kerhon matka vuoden 2025 syyskuussa suuntautuu Visbyyn tai Prahaan. Kokouksen jälkeen nautittiin joulutorttukahvista joulupipareineen.

Ennen pikkujoulun alkamista otettiin jouluinen ryhmäkuva. Olipa ilahduttavaa nähdä, että kaikilla 21:llä Viittojalla oli tonttulakki päässään! Kaikilla oli myös jotain joulun väristä vaatetta päällään. Oululaisilla **Leila Rytimaalla** ja **Päivi El Gharbilla** oli upeimmat jouluiset asut. Hienoa tytöt, että panostitte hyvin asuihin pikkujoulua varten!

Pikkujoulu alkoi illalla joulutunnelmissa. Salissa oli joulukuusi, riemukas juhlaväki, sekä pöydillä joululiinat ja led-kynttilät tonttuineen.

Pikkujoulun järjestimme minä ja Ulla Kungas. Keittiössä puuhastelivat meidän kokkimme **Mauno Kungas**, apunaan Päivi Ahtiainen. Ullakin oli välillä keittiössä apuna. Järjestelyissä olivat mukana myös Ari Kääpä ja **Ismo Ahtiainen** ennen juhlia.

Toivotin kaikki tervetulleiksi ja kerroin käytännön asioista, arvoista ja yllätys-joulukassista tms. Saimme paljon palkintotavaraa, yhteensä 54 palkintoa. Kiitos Suomen Kuurosokeat ry:lle / **Risto Hoikkaselle, Timo Lehtoselle, Leila Rytimaalle, Päivi Ahtiaiselle, Ari Käävälle, Ulla Kungakselle ja Anita Pahlolle** lahjoituksista!

Ensimmäinen esitys oli "Mummo pulassa". Mummo ilmestyi saliin lihaket kipeinä ja voivotteli, kun oli vaikeaa kävellä. Hän pyysi apua Päivi El Gharbilta, joka antoi Mummolle jump-pahjeita. Yhdessä he jumppasivat. Sitten Mummo pyysi Ismo Ahtiaista tanssimaan. Johan Mummo virkistyi ja kroppa alkoi toimia hyvin. (Paljastettakoon, että Mummoa esitti **Katja Kelder**).

Seuraavaksi oli **Hilja Niirasen** visuaalinen esitys Joulukirkkoon-laulusta: "Kello löi jo viisi, lapset herätkää...". Olin hevosena, Hilja ja **Maritta Oksanen** istuivat "reessä". Musiikki alkoi soimaan ja sen tahdissa hevonen laukkasi Hiljan ohjaamana. Maritta "tyttönä reessä" istui matkalla Hiljan kanssa joulukirkkoon.

Seuraavaksi oli minun vetämäni esitys "Poro Petteri Punakuono". Petteriltä tippui nenä ja hän pyysi apua pelaustaakseen nenänsä. Niinpä jokainen Viittoja sai yrittää silmät peitettynä laittaa nenän takaisin Petterin kuonoon. Vain Ismo Ahtiainen osui lähes kokonaan oikeaan kohtaan ja hän sai

palkinnoksi Poro-suklaata. Petteri sai lopulta nenänsä takaisin

Sitten Ulla Kungas tuli hoitamaan hommansa. Vuorossa oli joulutarina. Ullalla oli neljä korttia, joista Viittoja sai valita yhden. Tarkoituksena oli kertoa omista muistostaan tai kokemuksistaan, joista kortissa oli mainittu. Ulla välillä haastatteli Viittoja. Ensimmäisenä kertoi **Sinikka Hautalahti** joulutortusta, sitten **Valer Ishak** joulukirkosta, Leila Rytimaa joululahjasta ja viimeisenä Ismo Ahtiainen joulupukista. Oli hienoja muistoja ja kertomuksia! Kun Ismo viimeisenä sai kerrottua, lauloivat Ulla ja Ismo viittoen "Joulupukki, Joulupukki, valkoparta..."

Sitten odotettiin joulupukkia. Viittojat viittoivat toistuvasti "Joulupukki, Joulupukki". Totesin, että kyseessä on viittova joulupukki, joka taitaa olla

kuurosokea. Siksi matka salille kestää. Eikö pukin hajuaisti toimi ollenkaan? Odotuksen aikana kävin etsimässä pukkia ja välillä kerroin muista jutuista, arvoista, kassista jne. Kyllä pukin tulo kesti, häntä odotettiin ja odotettiin. Lopulta Ulla ilmoitti, että Joulupukin joulusäkki on hävinnyt ja laitettu joulukuusen alle. Kävin hakemassa kassin ja annoin sen Ullalle.

Lopulta joulupukki tuli vihdoinkin ja viimein saliin. Hän tervehti meitä kaikkia. Vanha pukki ei jaksanut jakaa lahjoja Viittojille, mutta onneksi lopulta lahjat saatiin jaettua Viittojille nimen

mukaan. Voi voi, kun Joulupukki oli laihnut! Lienevätkö ruuan hinnat kallistuneet eikä pukillakaan ole niihin varaa?

Joulupukin lähdettyä saimme nauttia herkullisista jouluannoksista. Oli hyvää joulupuuroa ja luumusoppaa, joululimppua, juustoa, kalkkunaa sekä kinkkua täytteineen. Juomana oli Ullan ja Maunon tekemää mehua, joka loppui kesken. Se oli nähtävästi mieltömän hyvää. Minulta jäi toinen laskillinen ilman mehua, mutta vesikin oli myös hyvää.

Jälkiruokana oli kuumaa glögiä ja kakkuja kekseineen. **Merja Vähämaa** oli leiponut kaksi arabialaista maustekakkua, minä kaksi puolukkaisista joulukakkua ja Paula gluteenitonta kakkua. Viittojat ja tulkit saivat syödä niin paljon kun jaksivat. Kaikki olivat tyytyväisiä. Joulupuuroon oli tiputettu yksi manteli ja sen sai **Timo Isomäki**.

Illan loppuosuus alkoi arvonnalla ja loppukiitoksilla. Palkintopöytä jäi arvokas palkinto, 20 euron lahjakortti S-ketjuun. Kukaan ei voittanut yhden euron arvonnassa. Lahjoittajan pyynnöstä se otettiin mukaan yllätys-joulukassin kanssa arvontaan. Lahjakortin voitti **Sirpa Suomela** ja 50 euron arvoisen yllätys-joulukassin Leila Rytimaa. Onnittelut kaikille illan aikana voittaneille!

Kiitin Ullan ja toimikunnan puolesta kaikkia paikalla olleita sekä toivottin hyvää kotimatkaa ja loppuvuotta.

Juhlaväki väheni, osa heistä tuli auttamaan siivouksessa. Saimme kaikki siivottua ennen keskiyötä.

Olipa ihana ja hauska pikkujoulu sekä mahtava jouluväki tulkkeineen! Kiitos kaikille Tonttu-viittojille! Kiitos kuuluu myös viittomakielen tulkeille, koska Viittojilla oli mahdollisuus osallistua ja pitää hauskat pikkujoulut. Isot kiitokset kaikille, jotka olivat järjestelyssä mukana sekä Maunolle, joka huolehti tarjoilusta ja kattauksesta hienosti ja sai meidät tyytyväisiksi!

Kerhon pikkujoulua vietettiin viimeksi vuonna 2006. Nyt huomattiin, kuinka moni koki ja kaipasi sitä, että sai viettää pikkujouluja "omassa porukassa" viittoen ja nauraen. Kaikilla oli hyvä olla ja joulumieltäkin riitti! Oli ihana sattuma, että Tuntosarvessa on nyt joulunumero ja saamme jakaa ilomme Teidän kanssanne.

Rauhallista Joulua ja Onnekasta Vuotta 2025! ■

Viittojat-kerho joulutunnelmissa

Aistit ovat monet - yksi kokemus taktiilista

**Teksti: Sanna Nuutinen,
kokemuskouluttaja**

Olen kuluneen vuoden aikana kokeillut taktiilia (kädestä käteen viittomista) ja monikanavaista tulkkausta näyttelyssä ystävien kesken, teatterissa tulkin ja tulkkiopiskelijan kanssa, luentoa pitäessäni sekä kurssilla, jossa olin kokemuskouluttajana.

Aloitin käyttämään taktiilimenetelmiä tietoisesti vasta muutamia vuosia sitten. Ihan ensimmäinen kokemukseni oli, kun osallistuin kuurosokeiden liikuntaleirille Vuokatin Urheiluopistolla 2000-luvun alussa. Huonetoverini sattui olemaan taktiilisti kommunikoi-va ja häneltä sain palautetta, että osasin ensikertalaiseksi viittoa taktiilisti tosi hyvin. Toimin hänelle vähän kuin varatulkkina tilanteissa, joissa tulkkia ei sattunut olemaan paikalla.

Mukava muisto motivoi ja ehkä siksi halusin suunnata työurallani juuri vammaisalan tehtäviin, joita kertyi yhteensä 20 vuotta. Toimin aluksi moniaistivammaisen opiskelijan viittomakielisenä avustajana. Suomen Kuurosokeat ry:n työn lisäksi olin vuoden verran eriasteisten kehitysvamma- ja autismikirjon opiskelijoiden ryhmissä ohjaajana.

Kun puhutaan taktiilista ja haptiikasta (kosketusviestit), uskaltaisin väittää, että me jokainen käytämme niitä, vaikka ei olisi mitään aistivammaakaan. Liittyväthän ne vahvasti kaikkeen siihen mitä tunnemme kosketuksen, ihon ja kehon kautta. Saamme monenlaista tietoa jo istuessamme vaikkapa junassa, kulkiessamme torilla tai keskustellessamme. Olemme siis moniaistisessa vuorovaikutuksessa kosketuksen kautta erilaisissa toimintaympäristöissä. Arkisanoin se tarkoittaa, että voimme aistia ja tuntea kaikkialla ympärillämme olevia asioita oman kehomme kautta. Joskus siihen tarvitaan toinen henkilö, joka kertoo ympäristön tapahtumista tarkemmin ja auttaa tulkitsemaan niitä viestejä, joita keho meille yrittää kertoa.

Kerron muutamia esimerkkejä kokemuksestani näyttelmästä nimeltä Mestari Frans: "Siinä kuurosokea Frans ilmaisi hyvin tunteikkaasti eleillä ja äänillä tahtonsa, niin että hoitajansa piti opetella sanoittamaan ja tulkitsemaan viestit mitä Frans yritti kertoa. Vasta yhteisen kielen kautta lisääntyi Fransin kyky kanavoida uteliaisuus, tietoisuus maailmasta ja asioiden merkityksistä.

Sen myötä hänelle kehittyi taito opetella tekemään asioita ilman näköä ja kuuloa.”

Näytelmää katsoessani käytin kuulon ja näön lisäksi myös tulkin ja opiskelijan tuottamaa tietoa: kosketusviestejä, liikettä ja suuntia keholle. Tulkkauksen vaihteli hämärän valaistuksen vuoksi kapeaan näkökenttään viittomisesta taktiiliksi. Miksi kaikkea näitä? Sain runsaamman aistikokemuksen näytelmästä ja yleisön tunnelmasta. Lisäksi eri aistien tuoma tieto täydensi toisiaan.

Sama toteutuu muissakin tilanteissa, kuten näyttelyissä, tapahtumissa tai luennoilla, joissa itse olen puhujana tai kuuntelijana. Taktiilit ja muut menetelmät avartavat aistikokemuksia ihan toisella tavalla kuin pelkkä kuunteleminen tai näkeminen. Aistejaan voi harjoittaa ja kehittää, eikä siihen tarvita oikeastaan muuta kuin tahtoa, avointa mieltä ja uteliaisuutta kokeilla uusia juttuja. ■

Sanna Nuutinen ja Riitta Lahtinen viittovat taktiilisti. Kuva: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto

Kolumni: Tekoäly ja teatteri

Valot sammuvat, yleisö hiljenee ja orkesteri aloittaa soittamisen. Kankaalle tulee keltaisilla kirjaimilla teksti Taru Sormusten Herrasta. Olin tullut seuraamaan näytöstä Tampere-talolle Tampereelle. Apunani minulla oli kännykkäni ja kuvailutulkausta hyödyntävä sovellus.

Olin ladannut Subtitle Mobile -sovelluksen ennen teatterille menoa. Siellä minua opastettiin näytöksen koodin syöttämisessä sovellukseen. Menin hyvissä ajoin istumaan paikalleni, jotta pääsin tutustumaan sovellukseen. Asetuksista laitoin päälle kuvailutulkauksen.

Kuuntelin näytöksen esittelyn, joka oli varmaankin sama kuin ohjelmalettiessä. Esittelyn lopussa olivat vielä ääninäytteet pääosan esittelijöiltä ja kuvailut asuista. Tämän jälkeen painoin aloita-painiketta ja jäin odottelemaan näytöksen alkua. Kun se alkoi, en nähnyt kankaalle tulleita tekstejä, mutta tekoäly luki ne minulle todella selkeästi kännykästäni implanttieni puheprosessoreihin. Näytöksen aikana kuvailut tulivat sujuvasti ja aina silloin kun puherepliikkejä ei ollut näyttelijöillä. Varsinkin himmeämmässä valaistuksessa tapahtuneet kohtaukset olisivat jääneet minulta tajuamatta ilman kuvailua.

Kännykkä piti olla koko ajan päällä, mutta se oli taskussa eikä näin häirinnyt ketään. Ohjelma meni aina kuvailun ajaksi päälle, joten virran kulutus oli vähäistä, vaikka näyttö olikin koko ajan päällä. Kuvailun puhenopeutta olisi voinut itse nopeuttaa tai hidastaa. Tätä en kokeillut, koska normaali toistonopeus oli minusta hyvä.

Vaikka esitys kesti 4 tuntia ja 15 minuuttia (sisältäen kaksi taukoa), ei se tuntunut yhtään pitkältä. Ilman tätä tekoälyn kuvailutulkausta en olisi pystynyt nauttimaan esityksestä niin paljoa kuin nyt. Toivonkin tällaista tekoälyn hyötykäyttöä enemmän kaikkiin teattereihin ja näytöksiin jatkossa!

Itse tarina oli minulle tuttu, koska olen kuunnellut sen äänikirjana ainakin kahdesti ja nähnyt kaikki elokuvaversiot. Jyväskylän kaupungin teatterissa oli aikoinaan musikaaliversio tästä ja senkin näin kaksi kertaa. Turussa kävin katsomassa Hobitti-esityksen pari vuotta sitten ja se liittyy tähän samaan tarinakokonaisuuteen.

Jyväskylän kaupungin teatteri on myös evakossa niin kuin Tampereella. Lokakuussa kävin katsomassa Boss-lady-musikaalin väistötiloissa, jotka sijaitsevat Jyväskylän Paviljongissa.

Yllätyin erittäin positiivisesti, kun siellä oli erittäin hyvin toimiva induktio! Se

oli paljon parempi kuin vanhassa kaupunginteatterissa. Toivottavasti remontin jälkeen induktiokin uudistuu siellä!

Vielä kun pääsisi testaamaan sellaista esitystä, jossa on sekä induktio että kuvailutulkkaus älysovelluksella. Tällöin selviäisi, kuinka suuren rentouttavan kulttuurielämyksen siitä saisi.

Esko-Setä

Kirjoittaja käy katsomassa keskimäärin 5–8 teatteriesitystä joka vuosi. ■

Subtitle Mobile -sovellus toimii älypuhelimessa. Kuvituskuva: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto

Kuurosokeiden palvelutoivekyselyn tulokset

Teksti: Janika Lanne, talous- ja hallintopäällikkö

Selvitimme syyskuussa yhdistyksen tärkeimmät palvelut asiakkaiden mielestä. Koska rahoitus tulee väheneeseen, selvitimme, mistä palveluista karsiminen aiheuttaisi vähiten haittaa.

Kysely lähetettiin kirjeenä tai sähköpostilla 882:lle yhdistyksen asiakasrekisterissä olevalle kuulonäkövammaiselle. Vastauksia saatiin 265 eli vastausaste oli 30 %. Kiitos kaikille vastaajille!

Vastaajista suurin osa (85%) oli asiakkaita. Omaisia oli 13% vastaajista ja loput olivat lähityöntekijöitä. Suurin osa (58%) vastaajista ilmoitti kommunikointitavakseen puheen. Viittomakieltä käytti 16%.

Vastaajia pyydettiin nimeämään heille kolme tärkeintä STEA-rahoitteista palvelua. Eniten mainintoja sai aluepalvelut, toiseksi eniten kurssit ja tapahtumat ja kolmanneksi eniten ICT-palvelut.

Muulla kuin STEA-avustuksella rahoitetuista palveluista eniten mainintoja sai aluetapahtumat, toiseksi eniten

kerhotoiminta ja komanneksi vuosikokousten yhteydessä järjestettävät kokoontumiset.

Lisäksi kysyttiin vapaata palautetta. Vastauksia saatiin yhteensä 125 ja niiden perusteella nousivat esiin etenkin seuraavat asiat:

1. Palvelujen tärkeys ja monipuolisuus: Monet vastaajat mainitsivat monipuolisten palvelujen saatavuuden tärkeyden, kuten ICT-tuen, palveluasiantuntijoiden avun sekä kurssit ja tapahtumat. Erityisesti ICT-palvelut, kuten helpdesk, saivat kiitosta nopeasta avusta, joka mahdollistaa tietokoneiden ja puhelimien käytön ongelmatilanteissa.

2. Vertaistuen merkitys: Useat vastaajat korostivat vertaistuen ja ryhmätöimintöjen, kuten kerhojen ja kurssien, merkitystä kuurosokeille. Nämä ovat tärkeitä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja hyvinvoinnin kannalta.

3. Alueellisten palveluiden saatavuus: Vastaajat toivoivat parannusta alueellisiin palveluihin. Moni kokee, että

palvelut ovat keskittyneet liiaksi Tampereelle ja Helsinkiin, ja maakunnissa asuvat jäävät vähemmälle huomiolle.

4. Rahoitus ja säästötoimet: Huoli säästötoimien vaikutuksista nousee esiin. Vastaajat painottivat, että tärkeistä palveluista, kuten ICT-tuesta ja aluepalveluista, ei pitäisi leikata, vaikka taloudellinen tilanne on tiukka.

5. Kommunikaatio ja viestintä: Viittomakielisten ja suomenkielisten välillä koetaan olevan vuorovaikutushaasteita. Tämä nähtiin ongelmana, ja toivottiin enemmän avoimuutta ja tasaverstaista keskustelua eri kieliryhmien välillä.

6. Lapset, nuoret ja perheet: Moni vastaaja nostaa esiin toiveen, että lapsia, nuoria ja lapsiperheitä

tuettaisiin enemmän, ja että tarjolla olisi matalan kynnyksen toimintaa myös 40–60-vuotiaille kuurosokeille aikuisille.

7. Retket ja virkistystoiminta: Toiveita esitettiin erilaisten virkistystapahtumien, kuten retkien, risteilyjen ja kansallispuistovierailujen järjestämisestä. Erityisesti esteettömien reittien ja luonnossa liikkumisen mahdollistaminen on tärkeää.

8. Tiedottaminen ja vaikuttamistyö: Vastaajat kiittivät järjestön tiedottamista, mutta he toivoivat vielä aktiivisempaa tiedotusta ja oikeuksien valvontaa esimerkiksi vammaisten etuuksiin liittyen. Lisäksi järjestön vaikuttamistyötä esimerkiksi lainsäädännön saralla arvostettiin suuresti. ■

Keski-Pohjanmaan aluetapahtuma keväällä 2024. Kuva: Anne Ylitalo

Syyskokous pidettiin Oulussa - Pirkola varapuheenjohtajaksi

**Teksti ja kuvat: Anne Metsäpuro ja
Jaakko Evonen**

Suomen Kuurosokeat ry piti sääntömääräisen syyskokouksensa 23.11. Hotelli Lasaretissa, Oulussa. Kokouksessa oli 72 äänivaltaista jäsentä sekä omaisjäseniä, työntekijöitä ja tulkkeja. Kaikkiaan läsnä oli 151 ihmistä. Kokouksen puheenjohtajana toimi **Martti Avila**.

Kokouksen puheenjohtaja Martti Avila.

Kunniakirjat

Kokouksen aluksi myönnettiin kunniakirjoja:

- Vuoden jäsen 2024 **Roberta Rajala**
- Vuoden työntekijä 2024 **Tuija Helleharju**
- Vuoden kulttuuriteko **Aki Pirkola**
- Diplom **Anita Hellöre**
- Kunniakirja Teatteri Totti ja Riksteatern Crea
- Esteettömyyskunniakirja Kiipuläsäätiö

Hallitusvaalit

Varapuheenjohtaja-vaalissa olivat ehdokkaina **Sanna Paasonen** (24 ääntä) ja **Aarne Pirkola** (41 ääntä), joka tuli valituksi.

Nuoremmiston etkoilla tutustuttiin toisiinsa

Olavi Eira ja Milla Lindh vaihtavat kuulumisia

Hallitukseen vuosille 2025-2026 oli ehdolla yhdeksän henkilöä, joista äänestyksessä valituiksi tulivat **Niina Sagulin, Sanna Nuutinen** ja **Sandra Santamäki**.

Muut kokousasiat

Sääntömuutosehdotus herätti paljon keskustelua ja hallitus veti esityksen pois. Asiasta järjestetään keskustelutilaisuuksia ensi vuoden aikana.

Vuosisuunnitelma ja talousarvio hyväksyttiin. Julkilausuma hyväksyttiin pienin korjauksin.

Etkot ja teemapäivä

Kokousviikonlopun yhteydessä pidettiin nuoremiston etkot. Mukana oli paljon porukkaa ja tunnelmaa riitti! Illan aikana oli erilaisia tehtäviä, joiden ideana oli tutustuttaa nuoria toisiinsa. Esimerkiksi piti järjestystä riviin asuinpaikkakunnan perusteella. Tämän selvittämiseksi nuoret kysyivät toisiltaan, mistä ovat kotoisin.

Jäsenten teemapäivässä aiheena oli uusi vammaispalvelulaki. Teemapäivän veti Näkövammaisten liiton järjestöpäällikkö **Sari Kokko**. Aihe herätti paljon keskustelua. ■

Yhdistyksen vanhan ja uuden hallituksen jäsenet yhteisryhmäkuvassa. Takarivi vasemmalta: Aarne Pirkola, Vesa Pikkuhookana, Timo Lehtonen, Maritta Oksanen, Johanna Rytönen ja Niina Sagulin. Eturivi vasemmalta: Irja Rajala, Sandra Santamäki ja Marita Vainio. Kuvasta puuttuvat Sanna Nuutinen ja Sanna Paasonen.

Jännittävä nuorisoleiri Suomessa

Teksti: Niklas Eriksen, julkaistu tanskalaisessa Medlemsnytt-lehdessä 9/2024
Käännös: Anne Isokuortti

Elokuun alussa matkustimme Suomeen, tarkemmin sanottuna Kiipulaan, jossa tämänvuotinen NUL-tapahtuma järjestettiin. Meitä oli kymmenen kuurosokeaa tanskalaista tulkit ja tukihenkilöt mukaan laskettuina.

Tanskan päivä tapahtumassa. Kuva: Milla Lindh

Viikko oli täynnä inspiroivia luentoja ja työpajoja. Syvennyimme esimerkiksi perusteellisesti erilaisten apuvälineiden käyttöön, kuten keppeihin, piste-kirojoitukseen, tekstityspalveluun, suurenuslaseihin ja luuppeihin. Viikon aikana tutustuttiin myös haptiiseihin sekä urheiltiin ja retkeiltiin.

Heti ensimmäisenä päivänä saimme päästää luovuutemme irti ja nikkaroida kukin pienen taideteoksen puusta.

Iltaisin jokainen kuurosokeiden yhdistys esitteli vuorollaan oman maansa tietokilpailujen, pelien ja pienten esitysten avulla. Me tanskalaiset tarjosimme pullaa ja kaakaota, aivan kuten perinteisessä tanskalaisessa juhlassa. Ja meillä olikin kunnia oikeasti juhlia yhden osallistujan syntymäpäivää Tanskan iltana.

Lisäksi teimme retken Hämeenlinnaan. Siellä kävimme vähän shoppailemassa kauppakeskuksessa ja tutustumassa kauniiseen linnaan ja sen lähiympäristöön. Ne, jotka halusivat, saivat myös uida yhdessä Suomen lukuisista järvistä. Viikko oli fantastinen ja nautinnollinen täynnä elämyksiä, uusia ystäviä, uusia asioita ja aurin-gonpaistetta, sillä vain yhtenä päivänä satoi. ■

Kuurosokeiden kerhot

Hämeenlinna

Hämis-kerhon seuraava tapaaminen 14.2 ystävänpäivänä. Paikka avoin vielä. Ilmoittautumiset ja kyselyt: irja.rajala@gmail.com. T. Irja Rajala

Lahti

Aika ja paikka: keskiviikko 22.1. klo 10–13. Puistokatu 9, Lahti

Vieraaksi saapuu Lahden Kuulo ry:stä Raija Lih-Viikinniemi.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen: Anni Virtalaakso, annivirtalaakso@hotmail.com, puh. 040 723 60 35

Satakunta

Tammikuu

Aika ja paikka: Huomio! Päivä on muuttunut! to 9.1. klo 11–15. Satakunnan Näkövammaisten Toimintakeskus, Otavankatu 4 C 49, Pori

Kerhon toimikunnan kokous klo 11–12 ja kerho klo 12–15. Vieraana Suomen Kuurosokeat ry:n toiminnanjohtaja Risto Hoikkanen. Kahvitarjoilu.

Helmikuu

Aika ja paikka: ke 12.2. klo 12–15. Satakunnan Näkövammaisten Toimintakeskus.

Aihe: Kerhon kevätkokous, lopuksi muut kerhoasiat. Kahvitarjoilu.

Lisätiedot Sainilta: saini.lepisto@gmail.com tai puh. 0400 532 413.

Tervetuloa isolla joukolla kerhotoimintaan mukaan. Terveisin Saini.

Tampere

Tammikuu

Aika ja paikka: ti 28.1. klo 13–15.30. Frans Leijon -sali, Kuurosokeiden Toimintakeskus, Valtaraitti 9.

Aiheena uusi vammaispalvelulaki. Vieraina ovat järjestöpäällikkö Taru Kaaja, järjestöohjaaja Milla Lindh ja palveluasiantuntija Anu Niiranen.

Ei yleistulkkia, tilaa itse tulkki tarvittaessa. Kahvi ja pulla omakustanteisesti kioskilta.

Tervetuloa kerhoon!

Helmikuu

Aika: ti 25.2. klo 13–15.30. Lisätietoja seuraavassa lehdessä.

Turku

Aika ja paikka: to 30.1. klo 12–15. Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry:n kerhotilat, Läntinen pitkäkatu 37, Turku.

Vieraaksi saapuu Suomen Kuurosokeat ry:n järjestöpäällikkö Taru Kaaja.

Tarjoilumaksu 1€ per hlö.

Ilmoittautumiset viimeistään 27.1. mennessä Maritalle: 040 513 8817.

Kerrothan ilmoittautumisen yhteydessä mahdolliset ruokarajoitukset. Jos tarvitset tulkkia, varaathan sen itse.

Uusimaa

Aika ja paikka: ke 15.1. klo 13.30–16.30. Helkan tupa, Haagan Urheilutie 12, Helsinki

Vieraaksi saamme HUS:n kuulonäkövammaisten kuntoutusohjaaja Niina Hännisen. Mukana Niinan uusi työpari Johanna Korhonen! He tulevat kertoamaan HUS:n kuulonäkövammaisten kuntoutusohjaajan työnkuvasta. Mitä näön ja kuulon apuvälineitä sairaalasta saa ja millä kriteereillä? Uuden kuntoutusohjaajan esittely. Järjestöpäällikkö Taru Kaaja on myös paikalla.

Tarjolla on kahvia/teetä sekä pientä purtavaa, joten otathan 2 euroa käteistä mukaan.

Tarjoilujen vuoksi ilmoittaudu viimeistään 13.1. mennessä kerhonvetäjälle: puhelin/tekstiviestit: 040 575 179, sähköposti: martti.avila@kolumbus.fi

Jos tarvitset tulkkia, tilaa oma tulkki mukaan. Tervetuloa kuulemaan ja keskustelemaan!

Kalakerho Kalakaverit

Kalakerho järjestää Kuurosokeiden mestaruuspilkkikilpailut 7.–9.3.2025 (pe-su) Jyväskylässä. Kilpailun tukikohtana on Hotelli Alba, joka sijaitsee ihan Jyväsjärven rannassa. Järven jälle matkaa on vain noin 100 m.

Matka tehdään tapahtumaan kerhon omalla bussilla Tampere-Jyväskylä-Tampere. Matkan omavastuu 20 e ja osanottomaksu 10 e kerhon tilille. Maksuohjeet saat ilmoittautumisen jälkeen.

Hinnat hotelli Albassa:

2 hh Standard-huone 157,70 e/hlö koko viikonloppupaketti ruokailuineen.
1 hh Economy koko viikonloppupaketti 220,70 e/hlö ruokailuineen. Hintaan sisältyvät myös asiakassaunat, ilmainen wifi-nettisyhteys ja paikoitus.

Lähtö Tampereelta Kuurosokeiden Toimintakeskukselta 7.3. klo 12. Teemme menomatalla retken Pandan tehtaalle ennen hotellille menoa. Albaan saapuminen noin klo 16–17. Paluumatkalle lähdemme 9.3. kello 13.

Majoituksia voi maksaa myös ennakoon Kalakerhon tilille. Jos haluat maksaa osamaksuna majoituspaketin, niin Kalakerho maksaa hotellille ennakkomaksusi majoituksesta.

Ilmoittautumisaika on 1.–31.1. Ilmoittautukaa ajoissa: mauno.kungas@gmail.com tai tekstiviestit 040 5587 540. Mukaan voi tulla myös, vaikka ei kilpailuun osallistuisikaan.

Tervetuloa jälleen joukolla mukaan vauhdikkaaseen tapahtumaan ulkoilemaan, sekä nauttimaan yhdessäolosta kanssamme!

Terveisin Mauno Kungas ja koko muu Kalakerhon puuhaporukka.

Jutaajat

Kerhon vaellus

Aika: 6.–13.9.2025 (lauantai-lauantai)

Paikka: Äkäslompolo

Alustava varaus on tehty Oravanpesä-nimiseen mökkiin. Siinä on kuusi makuuhuonetta ja tilaa enintään 10 henkilölle. Mökissä on sauna, kaksi wc:tä, normaali keittiövarustus, takka. Mökistä pääsee vaellusreiteille hyvin.

Etäisyyksiä:
uimarannalle 1,5 km
kauppaan 500 m
kylpylään 13 km

Linja-autolle 100 m
Ravintolaan 200 m
Kansallispuistoon 3 km
Helsinkiin 965 km.

Majoitus on 2 hengen huoneissa. Maksimiosallistujamäärä on 10 henkilöä, mikäli huoneet saadaan jaettua tasan. Tulkeille ei järjestetä erikseen majoitusta.

Sitovat ilmoittautumiset 31.1.2025 mennessä: milla.lindh@kuurosokeat.fi

Hinta:

Majoituspaikan vuokraa katetaan yhdistyksen kerhoavustuksella, mutta ylimenevä osa peritään osallistujilta keväällä 2025. Tämän takia ilmoittautumiset ovat sitovia. Liinavaatesetti maksaa 13,77 euroa/henkilö, se lisätään omavastuuosuuteen, mikäli et ota omia liinavaatteita mukaan. Matkat Äkäslompoloon ja takaisin jokainen maksaa itse.

ICT-koulutus

Windows 11

Aika: 20.–24.1. (ma-pe)

Kohderyhmä: Viikko soveltuu sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiville henkilöille, viittomakielisillä oppilailta on oltava oma tulkki.

Sisältö: Tutustumme käyttöjärjestelmän mukana tuleviin ohjelmiin,

resurssienhallintaan, varmuuskopiointiin ja näppäinkomentoihin. Osallistujan on hallittava tietokoneen peruskäyttö. Mukaan voi ottaa oman kannettavan tietokoneen, jossa on Windows 11 –käyttöjärjestelmä.

Ilmoittaudu 19.12.2024 mennessä.

Käsitellään kuvia

Aika: 10.–14.2. (ma-pe)

Kohderyhmä: Viikko soveltuu sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiville henkilöille, viittomakielisillä oppilailla on oltava oma tulkki.

Sisältö: Tutustumme valokuvaukseen ja otamme sekä käsittelemme valokuvia Paint.net -ohjelmalla. Mukaan voi ottaa oman digikameran tai valokuvia voi ottaa omalla kännykällä.

Ilmoittaudu 13.1. mennessä.

Koulutus on tarkoitettu kuurosokeille ja kuulonäkövammaisille tietokoneen käyttäjille. Koulutuskoneilla on käytävissä Supernova-, ZoomText-, NVDA -ja Jaws-apuvälineohjelmat. Koulutus on asiakkaille maksutonta. ICT-koulustiimi valitsee koulutettavat (4–5 henkilöä) noin kuukautta ennen koulutuksen alkamista. Etusijalla ovat henkilöt, jotka eivät ole aiemmin saaneet vastaavaa koulutusta.

Ilmoittautumiset ja tiedustelut: ict-koulutus@kuurosokeat.fi

Kurssit

Yhdessä eteenpäin -parisuhdekurssi

Ajankohta: tiistai–perjantai 11.–14.3.

Paikka: Kiipula, Janakkala

Haku 28.1. mennessä

Kohderyhmä: Työikäiset pariskunnat, joista toisella tai molemmilla on kuulonäkövamma.

Sisältö: Aistimuutosten vaikutukset parisuhteeseen ja kuinka puolisoiden jaksamista tuetaan. Kurssilla keskitytään parisuhteen hyvinvoinnin lisäämiseen vuorovaikutus- ja kommunikatiotapoja kehittäen. Huomioidaan arjen tilanteita kuulonäkövammaisen näkökulmasta, opetellaan huomioimaan kumppanin hyvinvointia sekä yhdessä jaksamista. Yhdessä tekemistä, tietoa ja harjoituksia asiantuntijan ohjauksessa. Liikkumistaidon teoriaa ja käytännön harjoituksia luonnossa liikkuen.

Mielen ja kehon hyvinvointikurssi aikuisille

Ajankohta: tiistai–perjantai 1.–4.4.

Paikka: Kylpylähotelli Peurunka, Laukaa

Haku 18.2. mennessä

Kohderyhmä: Alle 65-vuotiaat ja kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset henkilöt

Sisältö: Kurssin tavoitteena on vahvistaa kokonaisvaltaista hyvinvointia ja arjessa jaksamista. Pohditaan, millaisia valintoja voi tehdä oman hyvinvoinnin tueksi. Hyvinvointia lisätään liikkumalla yhdessä. Jaetaan kokemuksia vertaisryhmässä.

Kursseille haku

Kursseille ja tapahtumiin haetaan sähköisen linkin kautta

yhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa: www.kuurosokeat.fi/kurssit. Vaihtoehtoisesti voi hakea paperilomakkeella, joka lähetetään osoitteeseen Suomen Kuurosokeat ry, Sanna Säämäki, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.

Lisätiedot: www.kuurosokeat.fi/kurssit tai kurssisuunnittelija Sanna Säämäki, 044 491 6495, sanna.saamaki@kuurosokeat.fi. ■

Seuraava Tuntosarvi ilmestyy viikolla 6/2025. Aineisto pyydetään toimittamaan toimitukseen 13.1. mennessä.

Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta kaikille!

Kuva: Syyskokouksen jälkeen illalla järjestettiin jouluateria ja ohjelmaa. Myös joulupukki tuli tervehtimään. Kuva: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto.

Haluatko tukea toimintaamme?

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH

Kuukausilahjoittajaksi voi ryhtyä kahdella eri tavalla. Voitte maksaa säännöllisesti haluamanne summan varainhankinnan tilillemme OP FI56 5541 2820 0125 82 viesti-tiedolla "Kuukausilahjoitus" tai viitenumera 19716.

Voitte myös lähettää meille laskutustiedot eli nimi ja yhteystiedot sekä toivottu kuukausilahjoituksen summa ja eräpäivä. Näillä tiedoilla lähetämme laskun, jonka voi lisätä eLaskuksi omassa verkkopankissa.

MobilePay numero 38111

Rahankeräyslupa: RA/2021/1740 on voimassa 1.1.2022 alkaen toistaiseksi koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040 651 2511

